

"Uppfödare borde vara en starkare röst"

Vardagsglädjen med hästarna kombinerat med en liten men väl genomtänkt avel. Det är drivkrafterna för Maria Dahlin Sjöstrand, uppfödare utanför Västerås.

TEXT OCH FOTO: ANNA NYBERG

Som liten sov hon med ridhjälm på huvudet och några år senare läste hon sönder hingstkalendrarna. I dag bor Maria Dahlin Sjöstrand tillsammans med maken Peter på en gård där hon ser hästarna genom köksfönstret.

Vi är bara 15 minuters resa från Västerås, men den slingrande grusvägen som leder fram till gården ger en riktig på-landet-känsla.

-Vi hade en mindre gård inte långt härifrån, och när denna gård blev till salu för några år sedan såg vi möjligheterna, berättar Maria om gården där Fridelund Dressage Breeding nu har sin hemvist. Där finns ett nybyggt stall, stora hagar och egen vall att ta foder på.

På ena sidan stallet går stona, på den andra unghingstarna. 4-åriga LaGarbo, efter Glamourdale och belönad med 51 poäng vid unghästtestet i fjol, har nyligen åkt till Sanna Nilsson för att utbildas vidare med sikte på försäljning.

-Jag hade gärna behållit henne, men måste också begränsa mig.

Maria avlar på två olika stolinjer. Den ena är LaGarbos mamma Laluna Louise (f -10 e Sergio Rossi-Lorentin I) som Maria köpte av Karin Öljemark och som nu fått fem föl. Avkomman LaDolce Vita (f -19 e Revolution) är utsedd till Lövsta Star-sto och betäckt med Racoon.

"En häst som klarar sig utan dåliga upplevelser de första åren blir en häst som vill samarbeta."

-Det stoets första avkomma är två år i år, och vi sålde honom som föl till Lövsta som hingstämne. Så det kan bli spännande på bruksprovet nästa år.

Moderstoet för den andra linjen är Welvette (e Wolkentanz).

-Hon är 21 år ung och still going strong. Hon har fått fem föl och vi har beslutat att hon inte ska få fler, så hon njuter pensionärsliv.

Aveln är inriktad mot dressyr och redan från början satsade Maria på internationella hingstar. Hon har bland annat använt Revolution och Bon Coeur.

-Jag vill ha samarbetsvilliga hingstar med energi. Mitt mål är att föda upp hästar som vill gå framåt utan att vara nervösa eller flyktbenägna. Hästar man kan rida utan att bli svettig i håret, helt enkelt.

Hon är också mån om att ge de unga hästarna en bra start med trygghet och bra rutiner.

-Det är vardagsglädje för mig att få gå med hästarna till och från hagen. En häst som klarar sig utan dåliga upplevelser de första åren blir en häst som vill samarbeta.

Hittills har det blivit 13 föl hos Maria.

-Jag säljer gärna hästarna som föl, men vårt koncept med ett stort stall och stora marker gör att vi har möjlighet att behålla fölen om marknaden är trög. Jag vill inte dumpa priserna, utan är mån om att matcha med rätt köpare.

Maria Dahlin Sjöstrand är utbildad

I detalj. Vision och passion

Namn: Maria Dahlin Sjöstrand.

Ålder: 54 år.

Uppväxt: I Ludvika, Pretoria i Sydafrika, Västerås och som ungdom en period i Brighton i England.

Familj: Maken Peter.

Utbildning: Inom företags ekonomi och kommunikationsvetenskap, doktorerat i företagsekonomi.

Jobb: Driver företag tillsammans med maken.

Uppfödning: Fridelund Dressage Breeding.

Mål med uppfödningen: Få fram vänliga hästar av hög kvalitet, som vill samarbeta.

Åtgärder för att nå målet:

Val av kloka hingstar, foder av hög kvalitet samt att lyssna på vetenskapen.

Hästarna på Fridelund

Fölston

Laluna Louise (f -10 e Sergio Rossi-Lorentin I), A-premierat selektionssto prestationsklass **, avelsindex dressyr 140. Fått fem föl.

LaDolce Vita (f -19 e Revolution u Laluna Louise), selektionssto med prestationsklass***. 50,5 poäng som gångartstalang och 52 poäng som hopptalang. Avelsindex dressyr 152. Fått två föl.

Welvette (f -05 e Wolkentanz-Wanderbursch), A-premierat selektionssto med 117 i avelsindex dressyr. Har fått fem föl.

Några av avkommorna

Bon Welt (hingst f -19 e Bon Coeur u Welvette), belönades med diplom vid unghästtest, ägs av professionell ryttare.

Velvet Coeur (hingst f -20 e Bon Coeur u Welvette) ägs av professionell ryttare.

Låmoure (sto f -20 e Glamourdale u Laluna Louise), belönad med 49 poäng som gångartstalang, diplom- och

selektionssto med prestationsklass***, avelsindex dressyr 139.

LaGarbo (sto f - 22 e Glamourdale u Laluna Louise), belönad med 51 poäng vid unghästtestet 2025 efter 8,5-9-9 för gångarterna, diplom- och selektionssto med avelsindex dressyr 148.

FloWe FDB (sto f -23 e Florida TN u Welvette), 85,7 poäng på fölbedömning, under inridning och ska visas på

unghästtest.

FloWelt FDB (val f -22 e Florida TN u Welvette), identifierad som hingstämne men är numera valack.

LeFürst FDB (hingst f -24 e Fifty-Fifty u LaDolce Vita), såld till Lövsta som hingstämne.

LeDolce Extreme FDB (hingst f -25 e Extreme US u LaDolce Vita), såldes som föl i fjol.

På gården finns två unghingstar födda 2024. Det är svarta L'Expect FDB (e Expectation PS u Laluna Louise) och bruna FloWelt FDB (e Florida TN u Welvette).

"Även om uppfödning är min passion vill jag inte subventionera andras hästägande genom att sälja för billigt."

företagsekonom och har dessutom doktorerat inom företagsekonomi, så inte helt oväntat har hon en del funderingar kring uppfödning som näringsverksamhet.

- När konjunkturen går ner säger uppfödarna: "Oj, nu måste vi sänka priserna", medan andra branscher gör tvärtom. Det finns en helt egen logik inom hästuppfödning.

- Det är inte heller många uppfödare som kan samla i ladorna om det är bra år.

Maria konstaterar att om uppfödningen ska gå ihop sig behöver hon sälja fölen för minst 100 000 kronor och en inriden och visad 3-åring för 300 000 kronor eller mer.

- Priset är beroende av bland annat hingstval, och jag har inte räknat in någon nedlagd tid i priserna.

- Det finns en önskan om att hästar ska vara både billiga och perfekta, men kvalitet måste kosta. Har du uppfödning i stordrift kan det gå att pressa priserna, men det har inte vi.

- Och även om uppfödning är min pas-

XXX...
... xxxx

sion vill jag inte subventionera andras hästägande genom att sälja för billigt.

Hon skulle gärna se att stoägare och uppfödare blev en starkare röst.

- De flesta är som jag, kvinnor i medelåldern med ett par ston. Vi hörs inte mycket som grupp.

Maria berömmar samtidigt sin regionala förening SWB Mälardalen, som gör mycket för att stötta uppfödarna.

- Det är ett härligt gäng med stor kunskap och öppenhet. Dessutom är det här området väldigt bra att ha häst i.

Vad drömmar hon om som uppfödare?

- Jag kan inte förneka att det vore kul med en häst som blir godkänd hingst, eller en häst som går internationell Grand Prix. Det är roligt om de presterar, men det här med tävling kan också vara kortvariga lyckor.

- Viktigast för mig är ändå vardagsglädjen, och att ha nöjda hästköpare som skickar en film då och då.

LaDolce Vita (e Revolution) är sju år och väntar sitt tredje föl - hon är betäckt med Racoon. Stoets mamman är Maria Dahlin Sjöstrands ena modersto Laluna Louise.